

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

8. Qui maximè sint zelotypi?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

cebunt aqua ista amarissima, in quas maledicta congesti &c. Ita, quodammodo, quasi per continuum miraculum, olim, apud Iudeos, adulterij scelus explorabatur: partim, ne si factum, quod suspicabantur, probare non possent Zelotypi, vxores occiderent; partim, vt amota omni suspicione ac metu, coniuges inter sese læto animo serenoque vitam agerent. Apud Christianos quoq; olim mulieres suspectæ de adulterio se purgabant ferri candentis innoxio tactu calcatuue, quod de S. Kunigunda Imperatrice legimus, aut aqua oleoue feruenti; vt alibi ostendimus. Quin & per duella. Sed hæc, nisi peculiari certoque Dei instinctu à sanctis facta, nunc non probantur; neque enim sunt à Deo instituta. Quare, tanquam quædam Dei tentatio, damnantur. Illa autem vetera Iudæorum, velut leges carimoniales, dudum sunt abolita. Aboleatur & nimius ac insanus amor; satis tunc prospectum erit, ne in tragœdias erumpat. Quem in finem Tiraquellus hanc quoque legem ponit

Tiraquell.
leg. xvi. con-
nub.

OMNIUM TETERRIMAM, PERNICIOSISSIMAM, EXITIOSISSIMAM, FUGIANTO.
Oritur hic affectus 1. à natura & genio loci. Sunt enim aliæ atque aliæ nationes magis suspiciosa, & in hac præsertim re, diffidentes, quod Bodinus Italis & Hispanis ascribit; & de quadam gente, in Germania habetur, quæ ne minimum quidem alieni viri, cum vxoribus colloquium vult tolerare. Plutarchus memorat, apud Persas, eum non tantum, qui appellasset, & attigisset regis pellicem, sed & qui in itinere propius præteruectus esset, capite multatum fuisse. 2. Oritur zelotypia à quorundam nimia sapientia. C. Sulpitius cum sapere supra ceteros mortales vellet, vxorem suam repudiavit, quod aperto capite ædes egressa esset: *Lex*, inquebat, *tibi meos vnus oculos præfinit, quibus formam tuam approbes: his esto speciosa, non aliorum oculus placens.* 3. Est & hæc imprudentia stultorum errans, vt omnem vmbra timeant, & vxores suas existiment vniversis amabiles videri, æquæ ac sibi. Non sinunt ergo illas salutari, non patiuntur quoquam prodire. Quin &, si in templum concedant, metuunt. Est itaque verum illud: *Qui expellit mulierem*

VIII.

Plutarch, in
Artaxerxe.

Prou. 14. 8.

Prou. 18. 22.

LII 3

bonana

Prov. 24.9.

bonam, expellit bonum: qui autem tenet adulteram, stultus est, et impius. Sed & ille non sapit, qui, quotquot domum suam frequentant, fures esse arbitratur: stultorumque est, putare, omnes homines esse baculi sui insidiatores. Hæc cogitatio stulti peccatum est. Ita Iustina nobilissima Romana puella ac virgo, ætatis suæ formosâs omnes elegantia vultus supergressa, cum locupleti quidem, sed stolido, & furenti viro in matrimonium esset tradita; de excellenti illa specie in suspensionem marito venit. Is enim candidissimam vxoris ceruicem conspicatus, inclinantis se ad calceum exuendum, furore ex Zelotypia correptus, teneram puellam & nouam coniugem obruncauit: quod ipse pati merebatur, nisi truncus antè fuisset. Appositæ proinde de epitaphio illius subscriptum est:

Discite ab exemplo Iustine, discite patres;

Ne nubat fatuo filia vestra viro.

IX.

4. Arripit Zelotypia illos non rarò, qui, quod ipsi faciunt, de alijs quoque libenter suspicantur. Talis erat castissimus ille Catullus, qui Gellium vt riualem suam malignè aspiciebat, quòd is à Lesbia pulcher dictus esset: quia & ipse, quas pulchras nominabat, amabat. Hinc maceratus ita alloquebatur semet ipsum.

Gellius est pulcher. quid ni? quem Lesbia malit,

Quam te, cum tota gente, Catulle, tua.

Neque noua est hæc suspicandi causa. Nam & apud alium Poëtam.

Esse metus cepit. facies, etasq; iubebant,

Crederè adulterium. prohibebant credere mores.

Ouid. lib. 7.
Metam.

5. Galenus feminas tradit huic vicio maximè obnoxias, præsertim prægnantes, ægritudine quadam: & cuncta timemus amantes. 6. Etiam iuuenes, & ferè adhuc pueri in matrimonio collocati, faciles sunt ad suspicandum, & proni ad querelas. Non rarò ita æstuant, vt mori malint, si speratâ non potiantur. Ita C. Vibius adolescens intemperato amore percitus Putillia Sex. Paella gratissima, quòd alteri viro tradita, non sustinens, cruento gladio sibi met mortem conscivit. 7. Extra dubium est, Zelotypiæ procuratorem esse commuam humani generis inimicum.